

**ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор ХГУ «НУА»

Катерина АСТАХОВА

«27» червня 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про заходи щодо запобігання академічному плагіату в наукових
та навчальних роботах працівників і здобувачів вищої освіти
Харківського гуманітарного університету
«Народна українська академія»

Харків-2022

**Положення про заходи щодо запобігання академічному плагіату у
наукових та навчальних роботах працівників і здобувачів вищої освіти
Харківського гуманітарного університету
«Народна українська академія»**

1. Загальна частина.

Положення про заходи щодо запобігання академічному плагіату у наукових та навчальних роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» (далі Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» та Статуту Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» (далі ХГУ «НУА») з метою запобігання плагіату в наукових, навчально-методичних та навчальних роботах науково-педагогічних працівників ХГУ «НУА», докторантів, аспірантів та студентів.

У даному положенні використовуються терміни у таких значеннях.

Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті ХГУ «НУА», Цифровому репозиторії ХГУ «НУА» (монографія, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації).

Різновиди плагіату:

1) копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;

2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;

3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;

4) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

Довідка про результати перевірки на наявність академічного плагіату – документ, виданий установою, що має право здійснювати перевірку творів на

наявність академічного плагіату; у документі містяться відомості щодо показників оригінальності твору.

Висновок про невиявлення академічного плагіату у наукових та навчальних роботах ґрунтуються на затверджених критеріях щодо наявності академічного плагіату ХГУ «НУА» та ухвалюється на засіданнях кафедр, в яких працюють автори творів. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату затверджуються на засіданнях кафедр.

Наукова робота (крім дисертацій) вважається такою, що пройшла перевірку на наявність академічного плагіату, якщо вона задовольняє критерію не менше 80% оригінальності.

Навчально-методичні видання вважається таким, що пройшло перевірку на наявність академічного плагіату, якщо воно задовольняє критерію не менше 60% оригінальності.

Критерії щодо наявності академічного плагіату у авторефератах, рукописах дисертацій та кваліфікаційних роботах затверджуються на засіданнях відповідних кафедр.

При оскарженні автором наукової або навчальної роботи результатів перевірки на наявність академічного плагіату остаточне рішення щодо публікації роботи приймає експертна комісія, створена за наказом ректора.

2. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових творів та навчальних видань (крім дисертацій та наукових періодичних видань ХГУ «НУА»).

Усі підготовлені до друку наукові твори та навчальні видання розглядаються на засіданнях кафедр, в яких працюють автори творів.

При рекомендації твору до друку твір має бути перевірений на відсутність академічного плагіату.

Висновок про невиявлення академічного плагіату у творі вноситься до рішення, ухваленого засіданням кафедри, з урахуванням критеріїв щодо наявності академічного плагіату ХГУ «НУА».

За об'єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату відповідальність несе завідувач кафедри.

3. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових періодичних видань ХГУ «НУА».

До наукових періодичних видань ХГУ «НУА» відносяться збірник наукових праць «Вчені записки ХГУ «НУА», збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції з проблем освіти, збірник праць молодих учених ХГУ «НУА».

При поданні статті на розгляд редакційної колегії збірника наукових праць «Вчені записки ХГУ «НУА» або збірника матеріалів міжнародної науково-практичної конференції з проблем освіти автором надається довідка про результати перевірки на наявність академічного плагіату або висновок про невиявлення академічного плагіату у творі, ухвалений рішенням

засідання кафедри, до якої належить автор. Результати перевірки враховуються рецензентом статті при розгляді відповідності її вимогам до оформлення, редакційної політики видання, критеріям щодо наявності академічного плагіату ХГУ «НУА».

Автор статті, що подається до друку у збірнику праць молодих учених ХГУ «НУА», надає довідку про результати перевірки на наявність академічного плагіату або висновок про невиявлення академічного плагіату у творі, ухвалений рішенням засідання кафедри, до якої належить науковий керівник автора.

За об'єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату відповідальність несе головний редактор видання.

4. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні збірників матеріалів конференцій ХГУ «НУА».

За перевірку поданих матеріалів до участі у науково-практичній конференції «Експертні оцінки елементів навчального процесу» відповідальність несе голова оргкомітету. Висновок про невиявлення академічного плагіату у тезах ухвалюються рішенням членів оргкомітету конференції з урахуванням критеріїв щодо наявності академічного плагіату ХГУ «НУА». Порядок перевірки на наявність академічного плагіату затверджується рішенням оргкомітету конференції.

За перевірку поданих матеріалів до участі у конференції молодих учених кафедри економіки і права «Управління як фактор економічної рівноваги» відповідальність несе голова оргкомітету. Висновок про невиявлення академічного плагіату у тезах ухвалюються рішенням членів оргкомітету конференції з урахуванням критеріїв щодо наявності академічного плагіату ХГУ «НУА». Порядок перевірки на наявність академічного плагіату затверджується рішенням оргкомітету конференції.

За перевірку поданих матеріалів до участі у міжнародній науковій студентській конференції, науково-практичній конференції молодих учених, науково-практичній конференції учителів, що проходять у межах Дня науки, відповідальність несуть керівники секцій. Порядок перевірки на наявність академічного плагіату затверджується рішенням керівників секцій. Висновки про невиявлення академічного плагіату у тезах, схвалених до участі у секції, передаються керівниками секцій відповідальним за випуск збірників конференцій.

5. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату у кваліфікаційних роботах магістрів.

Порядок перевірки кваліфікаційних робіт магістрів на наявність академічного плагіату в поточному навчальному році затверджується розпорядженням ректора за рекомендацій проректора з навчально-методичної роботи.

На початку навчального року на засіданнях випускаючих кафедр затверджуються критерії заключення висновку про невиявлення академічного плагіату у кваліфікаційній роботі магістрів з урахуванням критеріїв щодо наявності академічного плагіату ХГУ «НУА».

Відповідальність за перевірку покладається на наукових керівників кваліфікаційних робіт магістрів.

6. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при рекомендації до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів.

При розгляді дисертації, виконаної в ХГУ «НУА», на засіданні кафедри проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату.

Висновок про невиявлення академічного плагіату в дисертації, виконаної в ХГУ «НУА», та її авторефераті вноситься до рішення, ухваленого засіданням кафедри.

За об'єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату в дисертації виконаної в університеті, відповідальність несе завідуючий кафедрою, на засіданні якої відбувається розгляд дисертації.

7. Технічна підтримка перевірки наукових та навчальних праць на наявність академічного плагіату.

Для технічної підтримки перевірки наукових та навчальних праць на наявність академічного плагіату в локальній мережі ХГУ «НУА» (розділ проректора з інформаційних технологій) розміщується посилання на сервіси з перевірки наукових праць на наявність плагіату. Відомості стосовно авторизації надаються користувачам під особисту відповідальність.